

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **Ž., poľnohospodárske družstvo**, T., IČO: X., zast. Mgr. I. P., advokátom so sídlom: Z.X. proti žalovanému: **T., s.r.o.**, so sídlom V.X., IČO: X., zast. JUDr. P.V., advokátom so sídlom AK, ul. Š.X., N., **o zaplatenie 1 261 500,-- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9 Cb/127/2005, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. mája 2007, č. k. 20 Cob/398/2006, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom zo 17. októbra 2006, č. k. 9 Cb/127/2005-136 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 261 500,-- Sk s príslušenstvom, trov konania v sume 128 316,-- Sk. Vo zvyšku žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola 7. októbra 1997 uzatvorená kúpna zmluva o odbere mlieka za obdobie rokov 1998-2001. Predmetom žaloby žalobcu bol nárok žalobcu na zmluvnú pokutu za neodobraté mlieko v roku 2001. Prvostupňový súd mal

z vykonaného dokazovania za preukázané, že na VZ žalovaného bolo jednohlasne prijaté uznesenie o ukončení odberu mlieka od žalobcu.

Toto rozhodnutie však nie je rozhodnutím spoločnosti, je len interným rozhodnutím orgánu spoločnosti, a tak k platnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy zo strany žalovaného nedošlo. Žalobca na pokračovanie v odoberaní mlieka žalovaného vyzval, tento nereagoval, a preto žalobca pristúpil k uzatvoreniu kúpnej zmluvy s inou osobou. Prvostupňový súd vychádzal z úvahy, že k porušeniu kúpnej zmluvy - zmluvnej povinnosti žalovaného došlo až uplynutím 31. decembra 2001. Premlčacia lehota ohľadom zmluvnej pokuty za rok 2001 začala žalobcovi plynúť dňa 1. januára 2002 a v deň podania žaloby 24. augusta 2005 táto ešte neuplynula. Súd prvého stupňa nepristúpil k moderácii výšky zmluvnej pokuty, cenu neodobratého mlieka určil podľa štátom garantovanej minimálnej ceny za liter mlieka, a to v sume 8,70,-- Sk za liter a neprihliadol na 15%-nú toleranciu, ktorá bola zmluvnými stranami dohodnutá pre prípad odberov mlieka. Zamietnutá časť žalovanej istiny predstavovala sumu 193 575,-- Sk. Prvostupňový súd zamietol žalobu i v časti úrokov z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa úspechu účastníkov a žalobcovi priznal ich náhradu v percentuálnom vyjadrení 68,16% (§ 142 ods. 2 O.s.p.).

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa dňa 17. mája 2007 pod č. k. 20 Cob/398/2006-179 tak, že rozsudok prvostupňového súdu v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1 261 500,-- Sk s prísl. a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 250 178,50,-- Sk.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, že ak si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na dohodnutú zmluvnú pokutu, bolo na ňom dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní tvrdenia, že žalovaný porušil zmluvnú povinnosť neodobratím dohodnutého množstva mlieka a že ju porušoval v priebehu celého kalendárneho roku 2001, za ktorý bola žalobcom zmluvná pokuta uplatnená. Túto dôkaznú povinnosť, podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca nesplnil.

Zmluvnú pokutu žalobca uplatnil za objem mlieka, ktorý sa mal dodávať počas celého kalendárneho roka 2001, preto bolo povinnosťou žalobcu dokázať, že žalovaný porušoval svoju zmluvnú povinnosť počas celého roka. Toto však nepreukázal. K námietke premlčania

odvolací súd uviedol, že túto treba posudzovať jednotlivo, v závislosti od dodávok. Dohodnutá zmluvná pokuta podľa názoru odvolacieho súdu odkazuje na dodacie lehoty, nie na objem dodávok.

Proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie žalobca.

Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nesprávne, pričom dovolanie odôvodňuje § 241 ods. 2 O.s.p.

Dovolateľ vyjadril presvedčenie, že zo správania žalovaného vyplynulo, že tento už v mesiaci január 2001 nemal reálny záujem o odber mlieka od žalobcu.

Z obsahu dohodnutej zmluvnej pokuty vyplýva, že ide o dojednanie, ktoré nemá povahu občiansko-právneho, ale obchodno-právneho vzťahu a teda vychádza z princípu objektívnej zodpovednosti.

Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

Žalovaný sa písomne k dovolaniu žalobcu do vyhlásenia rozhodnutia dovolacím súdom nevyjadril, jeho vyjadrenie došlo na Najvyšší súd SR 27. augusta 2008, a preto k nemu neprihliadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v ust. § 240 ods. 1 O.s.p., pričom prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 238 ods. 1 O.s.p. pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania.

Dovolateľ odôvodnil dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu tým, že toto rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia alebo ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť. K nesprávnomu právnemu posúdeniu veci dôjde aj vtedy, ak súd použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že uzatvorili kúpnu zmluvu o dodávke SKM na rok 1999-2001 dňa 7. decembra 1998 v znení jej dodatkov podľa Obchodného zákonníka §§ 409 a nasl. Obch. zák.

V zmysle uzatvorenej kúpnej zmluvy bol predávajúci povinný predat' množstvo mlieka uvedené v kúpnej zmluve podľa dohodnutých podmienok dodávky a kupujúci sa zaviazal od predávajúceho dohodnuté množstvo mlieka odobrať a zaplatiť podľa ďalej dohodnutých podmienok dodávky (čl. II bod 2.2 a 2.3).

Žalobca preukázal, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť z kúpnej zmluvy len v prvých dňoch mesiaca január 2001, nepreukázal, že toto porušenie trvalo celý rok 2001. Dovolací súd poukazuje na list žalovaného z 29. januára 2001, ktorým žalobcu upozorňuje a vyzýva k naplneniu zmluvných podmienok, vyplývajúcich z kúpnej zmluvy na dodávku SKM na roky 1998-2001 (č. 1. 3). Žalobca uzatvoril nový zmluvný vzťah s L., a.s. L.M. dňa 17. januára 2001 s účinnosťou od 1. januára 2001 (č. 1. 66-68).

Dovolací súd konštatoval, že žalobca uzatvorením kúpnej zmluvy s L., a.s. L.M. nemal záujem pokračovať v zmluvnom vzťahu so žalovaným, zostal preto, napriek výzve žalovaného na plnenie dohodnutých dodávok, neúčinným. Žalobca v konaní na súde prvého stupňa a ani odvolacom konaní nepreukázal, že mal dostatok mlieka na splnenie dohodnutých dodávok ako pre žalovaného, tak aj pre L.M., a.s.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym posúdením preukázania porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného a to, že žalobca nepreukázal a tak nedokázal základ pre uplatnenú zmluvnú pokutu, a to, že žalovaný nepretržite porušoval zmluvnú povinnosť.

Rovnako právny názor odvolacieho súdu vyslovený v napadnutom rozsudku, že pokiaľ nebol preukázaný základ pre účtovanú zmluvnú pokutu, a to porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným, tak nie je možné zaoberať sa kompenzačnou námietkou a taktiež nemožno skúmať premlčanie nároku, keďže tento nie je daný, považuje dovolací súd za vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného dospel k názoru, že právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd pri svojom rozhodnutí, je vecne a právne správny. Dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. nebol naplnený, lebo v danej veci nemožno vyvodiť, že by rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu správny a Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu podľa ust. § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 243b ods. 4, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní.

Žalovanému, ktorý mal v dovolacom konaní plný úspech, trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto mu ich dovolací súd nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová